

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Rusi in avstrijsko Slovanstvo.

Volilna reforma, ali ustavaški poskus, kako račun: dvakrat dva je pet — v Avstriji obistiniti, zanima politike vsega sveta. Menj ali bolj dobro podučeni ukrepajo, dobre svete dajejo ali grajejo politična glasila tudi vnanjih držav. Med tem, ko Bismarkova „Spener'sche Ztg.“ priznava, da „si zdaj zopet enkrat v Avstriji federalizem in centralizem, oba upotrebljujoča vse svoje moči, nasproti stojita za boj pripravljena, trenotek, ki je za prihodnost mnogonarodne države ob Donavi velikanske važnosti“, — zanima se isto tako tudi rusko novinarstvo za naše razmere in posebno za nameravano volilno reformo.

A kakor je naše še mlado slovansko gibanje in celo politično položje mnogim, posebno tujezemskim politikom še malo umljivo, — kakor je dalje naravno, da vsak rad politično stanje obrača po svoji najbližnji koristi in po svojem prvem čutu, tako smo tudi v ruskem novinarstvu videli prikazni, ki se zdijo neugodne, pa so čisto naravne. Glavni organi narodne ruske stranke so namreč precej nameravano centralistično-nemško volilno reformo prav izpoznali in obsodili kakor Slovanstvu protivno; a se tudi glasila, tako imenovane liberalne ali pol ponemčene doktrinarne stranke, ki nimajo razumljenja za nas in naše razmere, ali pa celo stvar sodijo po enostranskem kopitu.

Ker bi namreč od Poljakov zatirani, Rusom geografično in jezikovo najbližji Ru-

sini po tej reformi nekoliko poslancev pridobili in se narodno utrdili, za to so se naši neki ruski listi, ki niso skrivali želje, da bi volilno reformo priznali tudi drugi Slovani. So to baš tako kratkovidni politiki, kakor Dalmatinci, ki se za dnevni dobiček svoje deželice ne brigajo za dobro in slabo glavne zaslonbe svojega bitja in nebitja: za druge avstrijske Slovane. Take prikazni so, to je samo ob sebi razumno, močno obveselile naše nemške ustavake, in pred nekoliko tedni smo mogli čitati: kako Rusi za nas ne marajo, kako nam oni sami nemške resnice pripovedujejo. Iz hlasti, s katero so se posamezni stavki iz ruskih glasov pulili in od nemške vladne strani nam na glavo metali, je bilo razvidno, kako zelo se naši protivniki baš Slovanstva boje.

Med onimi glasi, katere so naši Nemci za sebe citirali, je bil tudi neki spis Makuševa o avstrijskih Slovanih. Ta spis nas res ne hvali in ne poudarja moči, katere nismo, nasprotno vse naše stanje še preveč pesimistično gleda. Ali to nikakor ne iz tistih vzrokov kakor Nemci. Makušev naše stanje risa tako, samo da bi do sledečega sklepa prišel: „Mi Rusi, poznavajoči svoj slovanski poklic, ne moremo dolgo ostati malomarni gledalci tega žalostnega pozorišča, kakoršno predstavlja zapadno Slovanstvo. Pripada nam sveta dolžnost, obvarovati Slovanstvo za vsako ceno, in ko bi trebalo tudi proti njegovi volji.“ Da si so Nemci upotrebljevali predstavke Makuševga članka, izpustili in ignorirali so ta zaključek.

Vidi se tedaj, da so naši protivniki zadovoljni, če Rusi pravijo, da nas hočejo narodno „ohraniti tudi proti naši volji“, samo če kateri izmed njih v tem trenutku zabavlja našim razmeram. In mi — tudi nemamo nič proti temu. Dokler se pod to firmo ne opisujejo naše razmere kot sijajne, je veliko upanje, da bodo postale. Treba samo časa in tega si hočemo priboriti. In čas, ki je v zadnjih desetletjih vzbudil narodno čutje med zapadnimi in vstočnimi Slovani, bode — tega smo trdno preverjeni — pomel tudi one elemente iz Rusov in drugih Slovanov, ki niso narodni, kakor tudi one, ki samo momentano korist lov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

Volilna reforma ima biti denes v četrtek državnemu zboru predložena.

V poslednjih sejah **državnega zbora** 3. in 4. marca se je še vedno pretresavala postava o reguliranju uradniških plač. Proti ministerskemu predlogu je državni zbor odločil, da dobe uradniki 10. dišnega reda po 900, 950 in 1000 gl. plače; dalje da uradniki, kateri bi pri novi organizaciji prišli v kak nižji red, ne obdrže samo svoj dosedanj naslov, ampak tudi svoje dosedanje plače. Mi dobro poznamo te organizacije, katere se gode skoro pod vsakim ministerstvom samo s tem namenom, da vlada ima priložnost, svoje najservilnejše kreature na dobra mesta postaviti, iste uradnike pa, kateri niso bili vselej slepo orodje vladajoče klike, na stran potisniti. Tudi profesorjem srednjih šol se bodo, kakor uradnikom, plače regulirale.

Listek.

Nemško sleparstvo v Ameriki.

(Konec.)

To so bile, kakor rečeno, izkušnje, ki sem jih na enem dnevu doživel o izvršeni urnosti američanskih dolgorokov. Menda en teden potem sem pohajkoval precej brez namena v nekaj postranski cesti Novega Jorka in si ogledoval štacunske izlage, ko zapazim nad vhodom neke prodajalnice velikansko tablo, na kateri je bila z ravno tako velikimi belimi črkami beseda „Tikets“ zapisana. Brez števila na platnice prilepljenih podob, ki so vse predstavljale barke vseh oblik in vrst, in ravno tako neizmerno veliko listov deloma v angleškem, deloma v francoskem, nemškem in španjskem jeziku pisanih, je viselo zunaj in znotraj štacune. Bil sem nedvomljivo pred opravilnico za vožnjo po morji, kakoršnih je v Novem Jorku silno veliko; kakor sem videl, mogle so se tukaj karte za vse mogoče ladije in na vse kraje kupiti. Med brezštevilnimi nabitimi listi, ki sem jih

pregledaval, in ki so naznanjali priložnost za vožnjo po morji v St. Francisko, Buenos-Aires, Valparaiso, Melbourn itd., zapazil sem enega v nemškem jeziku pisanega, ki se je glasil: Naj ceneja priložnost, za 40% ceneji kot povsod, po Hudsonu od Novega Jorka v Albani s krasno barko „Filadelfijo.“ Ta se odpelje vsak dan zvečer ob 7ih in kupljeni Tiket (karta za vožnjo) velja za osem dni. Že pred več dnevi sem se namenil potovati do Niagarovih slapov. Pot pelje od Novega Jorka v Albani po Hudsonu s hlaponom in od Albani po železnici do Niagaracity; trebala mi torej karta za hlapon v Albani in ker sem tukaj priložnost imel dobiti jo za 40% ceneje nego drugje, kupil sem takoj karto prvega reda za seveda čudovito nisko ceno 1½ dolarja. Drugega dne večer sem potoval zelo drage volje k obrežji Hudsona, poiskati svojo barko, ki bi me imela v Albani popeljati. Takoj sem jo našel; Steamer Filadelfia je bila vsakako lepa velika ladija, na koji se je zelo lahko utegnili potovati. Nemudoma sem hitel čez brvico na ladijo, svojo karto kontrolorju kazaje; tu — na moje največje osupljenje —

on me podrži in mi nekaj v angleškem jeziku pravi, česar nisem razumel.

Takoj priteče drugi in mi v dobri nemščini pojasnuje, da je moja karta napačna ter nič ne velja in da sem jo v kaki goljufigi agenciji kupil. Bilo mi je, kakor da bi bil iz nebes padel; kajti o tem se mi ne bi bilo žive dni sanjalo, da se v Novem Jorku prave pisarnice organizirajo, ki se izključljivo samo s prodajanjem ponarejenih vožnjih kart pečajo. Ne da bi le najkrajšega časa izgubljeval, sem zapustil ladijo, kakor bi ustrelil, si najel voz in se peljal kar naravnost v tisto ulico, kjer je bila opravilnica, prodavša mi Tiket. Ali agencije nij bilo nič več videti, izginile so lepe podobe ladijske, enako vsi v vseh svetlih barvah in jezikih nabiti listi in mesto njih je visel na štacunskih vratih list z napisom: „Ta prodajalnica se daje v najem.“ Prepozno sem še le izvedel, da je prodajanje napačnih Tikets-ov gosto nahajajoča se goljufiga.

Nekateri sleparji si kupijo nekoliko podob in listov in potem najmo nekje v kaki bolj oddaljeni ulici prazno štacuno na eden, k večjemu na dva dni. Podobe in listi se

V **ustavnem odboru** je rusinski poslanec Janovski stavil neke predloge, da bi se Rusinom neugodni volilni okraji na Gališkem preuredili. Ker so rusinski poslanci že od nekdaj ustavoverni, bi človek mislil, da bode ustavoverno ministerstvo z veseljem prejelo te predloge ter tako ustavovercem še kak volilen okraj na Gališkem pridobilo. Pa minister Lasser se je odločno izrekel proti nasvetom Janovskovim in padli so. Vedno se kaže, da ministerstvo še zmirom upa na Poljake, da se bodo končno udali. Zato je tudi „W. Abdpst“ takoj dementovala, da bi dvorni svetovalec Bobovski iz Krakovega na Dunaj bil uradno poklican in imel zasesti mesto Goluhovskega.

Grof **Goluhovski** ostane namestnik na Gališkem, če prav s svojim posredovanjem med vlado in poljskimi poslanci ničesar ni dosegel. „N. Fr. P.“ s tem in sploh s slabostjo ministerstva nasproti Poljakom ni zadovoljna ali se saj tako dela, da bi s svojim žuganjem poljsko delegacijo omehčala.

Governér v **Reki** je postal grof Geza Szapary, kateri je ob enem za tajnega svetovalca imenovan.

Škof **Gruič** se je po „Zastavi“ izrekel proti novi metropoliji v Černovici in tudi že uložil svoj protest. Srbski cerkveni kongres se bode skoro zopet sklical.

V **ogerskem** državnem zboru je Miletič interpeliral ministra nauka zaradi posilnega nepostavnega postopanja kraljevega komisarja Majthenyi-a, kateri je patronat srbske gimnazije v Novem Sadu razpustil in dva profesorja brez vsakega postavnega povoda ob službe del. Dalje je Majthenyi nekega profesorja omenjene gimnazije skušal zapeljati, da bi stopil v uredništvo srbskega političnega lista „Zastava“ in tam vladi kot ovaduh služil. Ako bi se pa profesor branil to storiti, mu je bilo žugano, da izgubi službo in naposled je res moral pobegniti iz domovine na srbska tla. Miletič vpraša ministra, ali mu je vse to znano in ali mu je volja, proti komisarju sodnijsko postopati. Na odgovor ministra nismo radovedni; sami vemo, kako ministri, naj si bodo cis- ali translatanski na taka vprašanja odgovarjajo.

Vnanje države.

V **francoski** narodni skupščini je bila v soboto važna, že dalj časa pričakovana razprava o nasvetih, katere je izdelal odsek trideseterih po dolgih treh mesecih in hudih debatah. Po zadnjem govoru Gambette v narodni skupščini, v katerem je tako izvrstno šibal politično breznačajnost orleanskih pri-

razvesijo in past je nastavljena, v katero se navadno dokaj nevednih ujame. Kadar so jih nekaj ulovili, poberejo gentlemani svoje podoobe in liste ter gredo zopet v kako drugo ulico. Ako se potem ogoljufani vrne, da bi svoj denar nazaj terjal, godi se mu taka, kakoršna se je meni; on vidi, da so ptiči izleteli in gnjezdo je prazno. Malovredneži pa znajo tako prebrisano ravnati, da ne ulové samo takih, ki še o vsem tem nič ne vedó. Povedati hočem čudno dogodbo.

Leta 1861 bil je policijski ravnatelj iz Londona prišel v Novi Jork, da bi ulovil neko ladijo, ki je iz Londona ubežala. Lahko si kedo misli, da policijski direktor iz Londona ne bi bil tako lahko opehariti, ali motil bi se. Gospod policijski direktor si je za vožnjo v London nazaj Tiket in sicer za Liverpool na barki „Atlantic“, v neki veliki agenciji kupil, — in Tiket je bil ponarejen, in agencija tudi goljufna, ki je uže bila izginila, ko je gospod policijski direktor iz Londona divjaje sodnijo na pomoč klical. Po takih izkušnjah in izgledih bode mi gotovo verjeli, da se sedaj več ne smehljam, če mi pripovedujejo o zvižajah in goljufijah Novi-Jork-skih sleparjev.

vržencev, ter dokazal vso puhlost gori omenjenih nasvetov, bilo je pričakovati, da bo Thiers odločno besedo izrekel za republiko. A prišlo je drugače. Stari politikar še govoril ni, temveč je poslal le svojega famula Dufaureja na govorniški oder, kateri je v svojem govoru zatajil vse ona načela, katera so dale zadnjemu Thiersovemu poročilu republikanski značaj. Vrnitev k bordoški pogodbi, podaljšanje premirja še „za nekaj mesecev“, in obetanje, da bode sedanja narodna skupščina, kadar enkrat Prusi deželo zapuste, sama izrekla, ali hoče imeti monarhijo ali republiko, vse to je privabilo poslance središču, da so glasovali za to, da se nasveti razpravljati začno. Tako bode vstal na Francoskem še stari provizorij, ker Thiersova ura še ni prišla. Minister Dufaure je spominjal na Thiersov govor 10 marca 1871, vsled katerega se je napravila bordoška pogodba. Govornik navaja najvažnejšo točko onega govora, ki republikance in monarhiste opominja, naj puste za nekaj časa strankarske boje. Spominja tudi na poznejši njegove izreke in pridržke. Republika bode dalje ostala kot provizorična, a postavna vlada, akoravno še ni izrečno dokončna oblika. Vprašanje, ali monarhija ali republika, ostane za prihodnost. Govornik opomni dalje, da je Thiers že v odseku trideseterih izrekel da sedaj še ni čas, republiko proglasiti, ali pa monarhijo konstituirati. Narodna skupščina bode po oprostenji dežele naravno poklicana, da se odloči pred svojim razidom sama za monarhijo ali republiko. On se boji, da bodo po odhodu Prusov nastali nemiri in neizmerne agitacije, zato misli, da se mora premirje med strankami še za nekaj mesecev podaljšati. Dufaure zagovarja napravo druge zbornice, ter pravi zaradi volilne postave, da občno pravo glasovanja mora moralčno (!) biti. Ta govor Dufaureja je bil v središču s pohvalo sprejet, levica je bila nemirna, in desnica je molčala. Ko so potem še nekateri govorili za in zoper predlog, je bil sprejet s 472 glasovi proti 150 glasovom skrajne levice in kakih 50 desnice, 25 poslancev se je zdržalo glasovanja.

Španjska vlada bode napravila 50,000 mož narodne vojske. Vsi generali, tudi po okrajnah, so priznali republikansko vlado. Ostanke Karlistov so v veliki stiski, ter se umikajo čez mejo na Francosko. Se ve da bi bil njihov upor že zdavnej pri kraju, ako bi od zunaj ne dobivali podpore. Narodna skupščina se skoraj gotovo razide in nova voli. Volilno pravo se bode baje razširilo do 20. leta.

Italijani niso zadovoljni z revizijo trgovske pogodbe s Francosko. „Opinione“ pravi v tej zadevi, da se da revizija le na podlagi enakopravnosti izvršiti, potem bode koristna za obe državi. Kakor Italija nij hotela naložiti davka na tkanine, tako ga tudi Francoska ne sme na surove pridelke.

Ruski „Invalid“ poroča, da je v rusko vojsko pretečeno leto 122.784 rekrutov vzetih. Devetdeset procentov je Veliko-in Malorusov. Pisati in brati zna od teh 14.153, torej 11%. Iz tega se vidi, da že zdaj nij v Rusiji tako „barbarstvo“ in neznanje kakor Nemci vpijejo. In kaj še le bode, kadar bodo brezštevne v Rusiji novonarejene šole začele sad nositi.

Na **Pruskem** vendar počasi tudi narodnoliberalci spoznavajo, da so bili v zadevi Wagenerja od vlade varani. Zato se zopet čujejo glasovi, zakaj da se nič zoper njega ne zgodi. Naučnemu ministru Falku meče konservativna stranka čedalje bolj polena pod noge. Tako hoče gospodska zbornica še le 10. marca začeti razpravljati znane premembe ustave, katere je zbornica poslancev sprejela, akoravno imajo poslanci dotične stvari že več časa v rokah. Zbornica poslancev se posvetuje o odpravi davka od inseratov. Ministerstvo je baje proti temu. Zbor bode, kakor se sliši, odložen 20. marca do 20. maja.

Dopisi.

Iz Vrhnike 4. marca [Izv. dop.]

Naših občinskih homatij je enkrat konec, povrnili se je zopet mir in naše občinsko zastopstvo je narodno. V petek so bile volitve župana in svetovalcev. Za župana je izvoljen g. A. Jelovšek, za svetovalce pak gg.: Kotnik, Tomšič, Lenasi, Brenčič, Furlan in Vrbič. Vsi so narodnjaki; od protivne nemškutarske strani nij nobeden prodril. Nazoči so bili pri volitvi vsi odborniki. Protivniki naši so se ustrašili denarnih kazni, dovolj se jim je zdelo, da bodo morali že za prvo nepričujočnost debelo plačati v našo občinsko kaso. Za to so popustili kujanje in se udeležili. Želeti bi bilo, da bi zdaj za naprej v lepšem miru in prijateljstvu vsi vkup delali za dobro in blagor naše občine.

Iz Šoštanj, 3. febr. [Izv. dopis.]

(Naša šola. Nova železnica. Peticija do cesarja.) Naša šola ima tri razrede, pa samo enega učitelja. Da to ne more pospeševati ljudsko omiko, je očitno. Dve učiteljski službi ste že davno razpisani; učitelj 3. razreda bi imel 600 gld. plače in vendar se ali nikdo ne oglasi ali pa naš okrajni šolski svet tako dolgo izbira. Še v prejšnjih časih, ko nij bilo toliko učencev, smo imeli vedno zraven učitelja saj enega podučitelja. Tako pa, kakor zdaj, ne more iti naprej. — Te dni so prišli inženirji iz Celja in merili železnico skozi Velunje. Že tačas, ko še nij bila zidana koroška črta iz Maribora v Celovec, so jo tukaj merili in vsi smo upali, da se bode tudi tukaj zidala; pa Maribor je zmagal proti Celju, ker so se v Celji preveč zanašali, da se bode pri zidanju gledalo samo na krajšo črto in ugodnejše trgovinske razmere. Tačas so inženirji, kakor smo pozneje poizvedeli, tako neugodno zmerili črto čez Velunje, da bi po njihovem računu trebalo tunela od dolgoti 2000 sežnjev, kar nikakor nij mogoče. Po sedanjem merjenji se bode velunjski vrh nekoliko višje prevrtal, kar se bo dalo storiti po dosti krajšem tunelu. — Peticija do cesarja zoper direktne volitve se je tudi v naši okolici in v Velenji podpisavala; naš trg pa je v narodnem oziru še prav zaspan, če prav nasprotniki niso tako strastni, kakor se od drugod sliši.

Iz Grada 1. marca [Izv. dop.]

„Čudno“ se zdi g. dopisniku Slovanske Besede in poročevalcu o Venčeku v Gradci, da je „Pevsko društvo višjih šol“ ravno isti večer, ko je imela Beseda „Venček“, občen zbor sklicalo. — Da pa svet to „čudno“ vedenje pevskega društva spoznati in o njem soditi more, v pojasnilo povemo:

1. Zbor pevskega društva bil je že preje sklican, nego smo mi povabilo k „Venčku“ dobili.
2. Bil je zbor le zaradi volitve dveh novih odbornikov, kar se pri nas v 10 minutah zgodi.
3. Bil je ta zbor napovedan že ob pol sedmih. Venček stoprv ob 8. uri.
4. Prvo naznanilo zbora je pri nas, kakor skušnja uči, sploh le formalnost; ker se nobenokrat, radi premalega udeleževanja, pri zboru prvič pozvanem zborovati ne more.
5. Bilo je naše društvo po odbornikih in več udih pri Venčku zastopano.

Odbor „Pevskega društva“.

Iz Sermina v koperski okolici v Istri 4. febr. [Izv. dop.] Kako kopersko Lahonstvo preži na vsako gibanje slovensko, naj vam dokaže sledeče. Ko so fantje iz fare Lazareto, ki spada pod kopersko županijo, šli po dovoljenje, imeti zadnje tri pustne dneve ples, so res dovoljenje dobili, toda samo s to pogodbo, da ne smejo nobene slovenske zastave postaviti nad hišo, kjer bodo ples imeli. Povod te prepovedi je gotovo našim Lahonom dal lanski ples, ki so ga imeli ravno omenjeni fantje pri Bregarju pol ure od Kopra proti Trstu.

Meseca avgusta drugo nedeljo ob 3 popoldne je bilo; prišlo je malo krdelce koprskih škričev, da bi tam se norčevali slovensko mladino, ter s svojimi laškimi pesmami in nespodobnim obnašanjem ples motili. — Pa kako osupnjeni postanejo, ko vidijo krog plesišča štiri slovenske zastave vihati. Zdaj stopijo v krčmo misleči, da tam bodo s svojimi pesmami ter s svojim laškim obnašanjem vsaj nekoliko slovensko ljudstvo očarali. Tukaj se jim pa še večja jeza naredi, ko vidijo v krčmi nad dvajset slovenskih mladeničev, prepevaje mile narodne slovenske pesmi. Zdaj se tudi lahončki postavijo okrog, ter jamejo svoje nespodobne pesmi rujoveti, hoteč slovenske melodije prekositi, ter od tamošnjih poslušalcev si čast pridobiti. Pa revčki, pri prvi svojih pesmih so — takoj v sramoti ostali, kajti niso mogli prekositi naših „Naprej“, „Hej rojaki“ in drugih. Zatorej so pobrali kopita in odšli se potožiti svojim očetom. Od takrat pa gosposka prepoveduje, da ne sme več na nobenem plesu slovenska zastava vihati! —

Koprskim žandarjem je „Slov. Narod“ jako priljubljen list; da se ga bodo naročili se posnemlje iz tega namreč, ko so izvedeli za dopis iz Pomnjana v štev. 46. t. l., so takoj sklenili ga poiskati, in ko so ga našli in prečitali njih zadevajoči članek, so od veselja z zobmi zaškripali.

Zdaj pa so sklenili izvedeti, kdo da more biti kovač omenjenega dopisa. Za take reči izvohati, niso Furlanski žandarji.

Domače stvari.

— (Kasir ljubljanskega magistrata) Gajdič, ki se je kakor v našem listu že povedano, na pokopališču sam ustrelil, izneveril je bil 5.800 gld. iz fonda realne šole. To je zapisal na nek listič sam. Gospodje pregledniki bi tega menda do današnjega dneva ne bili našli — ker na magistratu imajo denarno manipulacijo izvrstno uredjeno. Nemajo namreč, kakor se govori, nikakve glavne knjige!

— (Na ljubljanskem kolodvoru) je izstopila (kakor nam lokalni dopisnik piše) pustno nedeljo mlada lepa gospa iz vagona prvega reda in na peronu počenila. Uradniki so šli k njej in na njih vprašanje jim je odgovarjala, da jej je strašno slabo. Pol s silo pol z lepo so jo peljali v dočakalno sobano, kjer je — porodila dečka. Vse to se je zgodilo naglo, dokler je vlak stal. Uradniki so gospojico vprašali, da-li sama potuje. „Ne, moj mož z menoj,“ odgovori ona in pristavi: „za božjo voljo ne kličite ga, on me bode ubil, če izve.“ A eden uradnikov ipak gre in pozove moža. Bil je okolo 60 let star in kakor se je brž izvedelo, ravno na ženito-

vanjskem popotovanju z ženo, s katero se je po časniškem inseratu ravno oženil. Ko čuje, kaj se je prigodilo, začne kleti in revolverja iskati, da bi jo bil ustrelil, ki ga je goljufala. Nekaj časa divja po sobi, vlak med tem dalje odpiha. Uradniki, katerim se sta lepa žena in mladi (morda za nekaj mesecev prezigodaj svet zagledavši) novi državljaneček smilila, ga pogovarjajo. Nazadnje pa popade starega gospoda dobra muha, dvakrat z dlanjo črez obraz potegne in pravi smehljaje se: „prav govorite, gospodje, kar je, to je, jaz sem že star, sam itak ne bom menda že dediča dobil, naj bo pa ta Ljubljaneček moj.“ In na enkrat postane ves ljubeznjiv, preskrbi voz in odej, pomaga zavijati ženo in dete in popelje oba v hotel.

— (Slovenci v Ameriki.) Z Gorenjskega izvedamo, da se zopet napravlja več družin iz Mojstrane in dve iz Krnice gorjanske fare na daljni pot, v Ameriko izseliti se. Znano je, da je v državi Minesota pri sv. Jožefu že cela slovenska kolonija tam naseljenih Gorenjcev. Ti pišejo domu, da je zemlja rodovitna itd. ter da so si opomogli, kar vabi še druge za njimi. Škoda, da se naši delavni ljudje selijo v tako daljo — med tem ko je na slovanskem jugu v Slavoniji, Srbiji itd. še toliko, delavnih rok potrebnih, rodovitne zemlje.

— (G. prof. M. Wurner) je imenovan za okrajnega šolskega nadzornika krškega okraja.

— (Iz Motnika) nam piše g. A. Piskar, da je bil naš dopisnik „iz kamniškega okraja“ v št. 51 našega lista napak podučen v tem slučaju, da tudi njega, g. Piskarja dene med ovaduhe, ko je bil g. Piskar baš protivno kot narodnjak na obtožni klopi zarad tega, ker je peticijo podpisal. Mi to nam neljubo pomoto dopisnikovo popravljamo, ob enem obžalovaje, da se je (gotovo ne iz zle volje) enemu poštenjaku krivica godila.

— (Zopet nov mučenik osnovnih postav.) Iz Lašč na Dolenjskem čujemo, da je Fladung tamošnjega narodnega župana zavoljo podpisov na slovensko peticijo cesarju — obsodil na 4 dni zapore, odnosno 20 gld. kazni! Torej zopet še en dokaz, kako se pri nas ume paragraf osnovnih postav, da je pravo peticionirati vsacemu dovoljeno.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: Potni učitelj ljutomerskega okraja Blaže Pernišek je predaval 2. marca gospodarstvo pri Malej nedelji. Govoril je 2 uri o glavnih zemeljskih vrstah (o apnici, kremenici, ilovici, sprstenici), o živalskem, rastlinskem in rudninskem gnoji ter oboje to karakterizoval naravoznanstveno. Govorniku je bil smoter, da bi kmetovalci umeli, kateri gnoj je za to ali ono zemljo, za to ali ovo rastlino. Blizu 250 poslušalcem je načrtal tudi racionalno narejeno gnojišče in jako naglaševal, kako naj se dela gnoj. Tudi je učitelj zahteval od kmetovalcev debato: kdé na kakošnih tleh in katerim rastlinam se orjó širji ali ožji kraji (ogoni) in zakaj. 16. t. m. predava v Veržeji.

— (V Mariboru) je zdaj, kakor v „Tpst.“ čitamo, svetovalec višje deželne sodnije, ki dogovore dela za najem primernih prostorov za okrožno sodnijo.

— (Iz Osjeka), glavnega grada Slavonije, se nam poroča, da je naš rojak Slovenec, gosp. Jeras, prvi inženir v Slavoniji, zidal velikanski most črez Dravo. Most, vezoč

Magjarsko s Slavonijo, je bil v 4 mesecih gotov.

Razne vesti.

* (Kako se pri nas postave dajejo.) Minister Stremayr je uvel nov red za rigorozne. Ko so pa medicinarji v Gradci po tem novem redu napravili rigorozne in se oglašali k promoviranju za doktorje, jim dekan odgovarja, da jih ne more promovirati, ker v redu za rigorozne se ne nahajajo besede niti za prisego niti za diplomu. Rigorozanti morejo tedaj čakati, dokler minister za nauk teh besed ne skrpa.

* (Dvoboj med deklicama.) V Zagrebu ste dve deklici se zaljubili v enega mladeniča. Vsled tega postaneti tako srditi druga na drugo, da se skličeta na dvoboj in sicer z noži. Pri tem boji ste obe bili ranjeni v lice in na vratu, predno je mogoče bilo, lepi divji bojevalki ločiti.

* (V Kraljevici) v hrvatskem Primorju so trije odlični rodoljubi prosili vlado za dovoljenje ustanoviti tiskarnico, da bi izdajali hrvatski list za Primorje.

* (Črnogorska banka.) V Cetinji se ustanovlja denarna banka z ustanovnim kapitalom 2 milijonov rubljev, katere bodo dali ruski kapitalisti. To je slovanska vzajemnost!

* (Proti pijančevanju.) Francoska narodna skupina je sklenila proti pijančevanju posebno postavo: Kdor se pijan najde, plača 5 frankov globe. Ako se zopet pijan najde, pride pred kazensko sodnijo in se kaznuje z zaporom 6 do 30 dni ali 16 do 300 frankov globe. Tretja kazen je izguba državljskih pravic. Enako se kaznujejo krčmarji, kateri pijanim ali nedoraslim dajo pijače. Pijani se na svoje stroške odpeljejo na varen kraj in preskrbe, dokler se ne stregnijo. Tudi pri nas bi v marsikaterih krajih ta postava bila potrebna in koristna, bolj kakor — volilna reforma.

* (Castelarjeve finance.) „Soir“ objavlja v dokaz od več strani napadane nesebičnosti Castelarjeve sledeče pismo, katero je minister zunanjih zadev ravnokar na enega izmed svojih pariških prijateljev poslal: „Ljubi prijatelj! Delo in skrb me tarejo; ali jaz upam, da je javen red rešen. Da sem vlado nastopil, je za me ekonomično prava propast. Ona prinaša v moje dose-daj tako urejeno življenje naj večjo zmotnjava. Ne bil bi tega mesta nikoli prevzel, ako ne bi bil vsled tolikoletne republikanske propagande tako velik moralichen odgovor na se vzel. Ako bode vse dobro šlo, bodem portfelj položil, kakor hitro bode naša mlada republika po vladah priznana. Ako se reči na slabo obrnejo, ostanem na svojem mestu, kakor dolgo utegne to za vzdrževanje reda koristno biti. Pa Ti veš, da sem ubog, in Te torej prosim, kolikor je v Tvoji moči, vse si prizadeti, da se mi moje korespondence za amerikanske liste vzdrže. Jaz nemam ničesar drugega, s čimer bi v prihodnosti živel. Za božjo voljo, dragi prijatelj, piši v Buenos Ayres in Montevideo v tem smislu. Tvoji gospej vse lepo. Iz cele duše Tvoj Castelar“.

Narodno-gospodarske stvari.

— Vinske cene so zmirom enake. V Mariboru je 1872 po 9 do 12 gold. avstr. vedro, 1869 po 18 gld., v Slovenski Bistrici je novo vino po 12 do 13 gl. vedro, 1869 po 17 do 18 gld., 1868 po 24 gld. in še više; pa je vino pri vinorejeh večidel pokupljeno. Iste cene so okoli Ptujja; v Ljutomeru pa je novo vino po 14 do 16 gld. Kvaliteta se povsodi jako hvali in bodo res vina izvrstna, kjer jih nemarni vinorejci niso z vodoali sadnjim moštom krstili. Na Dolenjskem je novo vino po 12 do 13 gl. Na Hrvatskem pa so se, kakor se poroča, cene malo ponižale, zlasti v Varaždinu. Temu je neki krivo obilno napravljeno umetnih vin od strani židovskih vinskih barantačev.

— V vinogradih je rez končana in se boče na mnogih solnčenatih krajih že ta teden začela prva kop. Trsni les je dobro dozorel tako, da se je lahko mnogo trsov pogrobalo in se tudi za trsnice dobilo dovolj zdravih nepozebljenih rozgov v tem, ko lani zasajene trsnice prav žalostno izgledajo. Sploh se je to zimo, ker dolgo nij bilo mraza in snega, v vinogradih marljivo delalo z grobanjem, pripravljenjem zemlje, za nove vinograde, izkopanjem grabnjev itd. Z ozirom na čvrsti trsni les bi tedaj bilo upati dobro vinosko leto. Pa kje je še trgategv?

— 1864. srečke. Pri srečkanji 1. marca so bile vzdignjene serije: 221, 723, 838, 931, 1130, 1597, 3024 in 3527. Dobitko z 200.000 gld. dobi št. 41 serije 1597; 50.000 gld. pa št. 83 serije 1130.

Opomenica.

Konkurzi: Učiteljske službe: v Konjicah, 400 gld., pri sv. Duhu v Ločah, 300 gld., obe s stanovanjem, do 20. marca; — v Kancah pri Mariboru, 300 gld. in stanovanje, v štirih tednih. — učiteljska služba v Slov. Bistrici, 480 gld.; ako se nobena sposobna učiteljica ne oglasi, dobi jo učitelj s 600 gld.

Tujci.

4. marca.

Pri **Elefantu:** Pavlič iz Radeč. — Unschelm — Sollingen. — Leopold iz Dunaja. — Juler — Trebeino. — Koman iz Kamne gorice. — Hašnik iz St. Jurja.

Pri **Mallcu:** Fischer iz Dunaja. — Pirc iz Tržiča. — Oberman iz Postojne. — Köthl iz Kočevja. Braune, Bartelme, Ozvald iz Štajerskega. — Košir iz Trsta. — Fabini iz Dunaja. — Pelikan iz Dunaja.

Tržne cene

v Ljubljani 5. marca t. l.

Pšenica 6 gl. 20 kr.; — reč 4 gl. — kr.; — ječmen — gl. — kr.; — oves 1 gl. 90 kr.; — ajda 3 gl. 20 kr.; — pros 3 gl. — kr.; — koruza 3 gld. 60 kr.; — krompir 1 gl. 90 kr.; — fižol 5 gl. — kr.; — masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 40 kr.; — špeh frišen — gl. 30 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 24 kr.; — teletine funt 29 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent 1 gl. 40 kr.; — slame cent — gl. 90 kr.; — drva trda 6 gld. 20 kr.; — mehka 4 gld. 70 kr.

Dunajska borza 5. marca.

(Izvirno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71 gld. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 " 50 "
1860 drž. posojilo	105 " 75 "
Akcije narodne banke	985 " "
Kreditne akcije	339 " 25 "
London	109 " "
Napol.	8 " 68 "
C. k. cokini	— " — "
Srebro	107 " 40 "

„Drenikov vrh“ se daje v najem.

Posedstvo, tik Ljubljane, na Rožniku ležeči „Drenikov vrh“ se daje s kavarno, gostilno, vrtom in poljem na več let v najem. Pohištva so v prav dobrem stanu.

Vse za omenjeni obrti potrebno, orodje za kavarno, gostilno in za poljedelstvo je pripravljeno in se prepušča se živino vred, v najem ali pa v zakup.

Na dalje obravnava

(64—2)

Franjo Drenik,

v Ljubljani št. 73, dunajska cesta.

Svetovna razstava 1873.

Centralna pisarna svetovne razstave

za „potovanje in stanovanje“
na Dunaji

je glavno opravilstvo za Kranjsko oziroma za Ljubljano podpisani pisarni naložila. Obiskovalci svetovne razstave si znajo lahko že denes stanovašišča za dobo svojega pomudaka na Dunaji stanovito najeti in naj izvolé v tej zadevi se z določnimi naročili na podpisanega obrniti.

Sestave potovanja, dnevi odhoda z železničnimi vlaki centralne pisarnice, sprejemni postaji, vozninske cene i. t. d. se bodo v kratkem naznanile. (65—1)

Annoncen-Bureau v Ljubljani,
na glavnem trgu 313.

F. Ks. Müller.

Pri

Janez Giontini-ju

knjigotržcu v Ljubljani se dobiva:

Sveti Jožef, naš najboljši varh in pomočnik v sedanjih slabih časih.

Poleg nemškega. (S podobo sv. Jožefa.)
Cena 24 kr. vezane. (66—1)

Tudi so novi in preigrani **glasoviri,** potem nove **citre** na prodaj ali na posojilo.

Ravno tam se vzame en **pomagač (Comis)** in **učenec,** obadva iz dežele.

Zastonj

razpošilja na frankirana popraševanja (5 kr. poštnine)

profesor računoslovja

R. pl. Orlicé

Berlin, Wilhelmstrasse 5

svoje nove zapisnike dobitkov (ne stoprv na predplačo, kot mnogi njegovih sleparskih posnemalcev, ki so brezimno več časopisov zoper njega podžčuli in ga obrekovali) s pojasnili svojih znanostno priznanih in kakor nam znano, **občno srečno** izkazanih

podukov za loterijsko igro.

Takša popraševanja priporočam čest. bralcem. (48—2)

Turnske ure

(46—8)

najbolje konstruirane in jako dober kup, s 3letno garancijo in plačili v obrokih se vedno dobivajo pri izdelovalcu

Janez M. Pogatschnigg

Podnart-Kropa na Gorenjskem.

Peštansko zavarovalno društvo

je sprejelo gosp.

Miroslav Drenik-a

za svojega **popotnega uradnika,** in mu je dalo popolno oblast, zavarovati zoper škodo po ognji in na življenje, sprejemati asekurančne denarje in sploh storiti vse, kar utegne biti društvu na korist.

Podpisano glavno opravništvo prinaša to slav. občinstvu na znanje, ter ob enem izreka, da prevzame „**Peštansko društvo**“ poročstvo za vse po gospodu **Miroslav Drenik-u** sprejete naročila, zavarovalne zneske, naplače, ali druge naredbe, ter ga priporoča slav. občinstvu in vsem gosp. okrajnim agentom z vso častjo.

Glavno opravništvo za Kranjsko v Ljubljani.

Franc Drenik.

(63—2)

Peštansko zavarovalno društvo se je spočelo l. 1864, in podaje svojim udom poročstva nad 6 milijonov gld. v glavnem kapitalu, v rezervah in letnih zavarovalnih dohodkih.

Od l. 1864 do l. 1871 je „**Peštansko društvo**“ škode plačalo nad 7 1/2 milijonov gld.

Peštansko društvo zavaruje zoper škodo po ognji:

poslopja, malne, pile, hišno orodje, kupčijske zaloge, klajo, poljske pridelke, in sploh vse premakljivo blago; potem zavaruje:

Zercala in zercalne šipe **zoper razlom;** in zavaruje na **človeško življenje** po 15 različnih načinih, to je: za doto, na pokojščino, na zapuščino po smrti itd. itd.

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch,** Berlin, Louisenstrasse 45. (255—23)
Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Občno priljubljeni in po zdravniških izrekih skušeni

Štajerski zeliščni sok

(230—9)

se dobi vedno v čvrstem stanju pri **J. Purgleitner-ji,** lekarji v Gradcu, v Bankalari-jevi lekarni v Mariboru in pri M. Morič-u v Mariboru.
Cena za steklenico **87** kr. a. v.